

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

ВІДКРИТЕ ЗАНЯТТЯ ЯК СКЛАДОВА
ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ВИКЛАДАЧА

в контексті атестації педагогічних працівників

Дніпро
2019

Розробник:

Ободовська М. В.

викладач вищої категорії, викладач-методист, завідувач навчально-методичним кабінетом КЗ «Дніпропетровський коледж культури і мистецтв» ДОР

Рецензенти:

Сухомлин О. А.

Завідуюча навчально-методичним кабінетом КВНЗ «Олександрійське училище культури»

Кавун Н. А.

Методист Тульчинського училища культури

Рекомендовано на засіданні методичної ради КЗ «ДККіМ» ДОР»
(протокол № 1 від 04.10.2016 р.)

© КЗ «Дніпропетровський коледж культури і мистецтв» ДОР», 2019 р.

Розвиток навчальних закладів сфери культури і мистецтв інноваційного типу, які повинні відповідати вимогам сьогодення, зумовлює пошук нових організаційних форм навчання і виховання, оновлення змісту освітнього процесу. Необхідність підвищення рівня мистецької освіти потребує розробки нової методичної стратегії і тактики викладання. Пошук та впровадження нових граней методології вимагає перегляду підходів до роботи тих, хто забезпечує освітній процес і, в першу чергу, викладачів.

Відповідно до Закону України "Про вищу освіту" постійне удосконалення методики викладання дисциплін, передбачених навчальними планами закладу освіти, повинно супроводжуватися педагогічним контролем і, насамперед, проведенням відкритих занять. Вони є невід'ємним елементом методичної діяльності викладача, а також компонентом атестації науково-педагогічних працівників, що проводиться для активізації їх творчої професійної діяльності, стимулювання безперервної фахової та загальної освіти, якісної роботи, підвищення відповідальності за результати навчання і виховання, забезпечення соціального захисту компетентної педагогічної праці.

Відкрите заняття є однією із сходинок до підвищення методичного рівня кожного викладача. Це і підбиття підсумків, і порівняльний аналіз досягнутого, і школа передового досвіду. Відкрите навчальне заняття є елементом методичної роботи викладача.

Мета проведення відкритого заняття:

- демонстрація передових форм і методів навчально-виховної роботи;
- аналіз дидактичної ефективності використання технічних засобів навчання і застосування інформаційно-комунікаційних технологій;
- узагальнення прийомів наукової організації і контролю за якістю навчального процесу;
- підвищення кваліфікації молодих педагогів;
- саморозвиток викладача (коли думка колег, зауваження, поради, пропозиції стають інструментом розвитку викладача).

Відкрите заняття, на відміну від звичайних, – спеціально підготовлена форма організації методичної роботи, водночас на таких

заняттях здійснюється навчальний процес. Відкрите заняття – це також форма обміну досвідом, демонстрація інноваційних технологій освіти, творчого пошуку, удосконалення майстерності педагогів.

Для упорядкування вимог до присвоєння або підтвердження педагогічним працівникам кваліфікаційних категорій пропонуємо впроваджену в Дніпропетровському коледжі культури і мистецтв дієву схему диференційованого підходу до методичних рівнів якості проведення відкритих занять. Так, з 2015-2016 н. р. введена в дію система присвоєння методичного рівня навчально-методичному забезпеченню відкритого заняття та педагогічної майстерності ведення заняття. Методичний рівень відкритому заняттю присвоює завідувач навчально-методичним кабінетом коледжу після опрацювання наданих викладачем матеріалів відкритого заняття та відвідування безпосередньо заходу. Результати проведених відкритих занять обов'язково враховуються при проходженні викладачами коледжу атестації.

Шкала методичних рівнів та їх критерії упорядковані в наступній таблиці:

Рівень якості відкритого заняття	Відповідність кваліфікаційній категорії як викладач (рішення атест.комісії)	Вимоги до оформлення документації відкритого заняття та рівню педагогічної майстерності
I. Низький методичний рівень	неналежне виконання посадових обов'язків, «спеціаліст» (9 розряд)	<p>Зміст навчально-методичного забезпечення відкритого заняття оформлено без дотримання вимог, методичних рекомендацій, вид та структура заняття не узгоджені зі змістом, елементи заняття непослідовні, безпосередній хід заняття не відповідає запланованому порядку. Таке відкрите заняття рекомендується до повторного проведення з опрацюванням вказаних зауважень.</p> <p>Викладач забезпечує виконання навчальних планів, програм; виявляє рівень знань з предмета/дисципліни, який викладає, в обсязі, достатньому для здійснення освітнього процесу; володіє окремими формами і методами організації освітнього процесу.</p>

<p>II. Середній методичний рівень</p>	<p>«спеціаліст» – «спеціаліст II категорії» (9 та 10 розряди)</p>	<p>Зміст навчально-методичного забезпечення відкритого заняття укладено відповідно до вимог «Методичної рекомендації щодо проведення відкритого заняття на «середньому» методичному рівні» (Додаток 1).</p> <p>Хід заняття відповідає запланованому порядку (можливі обґрунтовані відхилення). Запланований матеріал реалізований, але були допущені відхилення від хронометражу заняття.</p> <p>Викладач на занятті виявляє достатній рівень знань змісту навчання з предмета/дисципліни, який викладає; демонструє володіння сучасними формами і методами організації освітнього процесу, сучасними освітніми технологіями. Застосовує знання основ педагогіки та психології.</p>
<p>III. Достатній методичний рівень</p>	<p>спеціаліст II категорії) - «спеціаліст I категорії» (10 та 11 розряди)</p>	<p>Зміст навчально-методичного забезпечення заняття укладено відповідно до вимог «Методичної рекомендації щодо проведення відкритого заняття на «достатньому» методичному рівні» (Додаток 2).</p> <p>Хід заняття відповідає запланованому порядку (можливі обґрунтовані відхилення). Запланований матеріал реалізований, допустимо незначне відхилення від хронометражу заняття.</p>
		<p>Викладач на занятті виявляє ґрунтовний рівень знань змісту навчання з предмета/дисципліни, який викладає; демонструє ґрунтовне володіння формами і методами організації та здійснення освітнього процесу; формус у студента(ів) навички самостійно здобувати знання і застосовувати їх на практиці. Викладач має позитивну динаміку власного професійного становлення.</p>

<p>IV. Високий методичний рівень</p>	<p>«спеціаліст вищої категорії» (12 розряд), педагогічне звання «старший викладач» та «викладач-методист»</p>	<p>Зміст навчально-методичного забезпечення відкритого заняття укладено відповідно до вимог «Методичної рекомендації щодо проведення відкритого заняття на «високому» методичному рівні» (Додаток 3).</p> <p>Вид заняття обирається серед переліку вказаних у Додатку 2, структура заняття формується у відповідності до обраного виду заняття. Головна вимога – це методична розробка заняття. Пропонується обирати нестандартні форми проведення заняття (інтегровані, бінарні заняття і т.п.).</p> <p>Хід заняття відповідає запланованому порядку (можливі обґрунтовані відхилення). Запланований матеріал реалізований, хронометраж заняття витриманий.</p> <p>Викладач на занятті виявляє високий рівень знань змісту навчання з предмета/дисципліни, який викладає; демонструє високий рівень володіння формами і методами організації та здійснення освітнього процесу; володіє інноваційними та освітніми методиками, активно їх використовує та поширює у професійному середовищі.</p>
--------------------------------------	---	--

Визначення теми відкритого заняття

Ядром освітнього процесу є навчальне заняття. Воно повинно бути ефективним для учасників процесу навчання – студентів і викладача, та максимально враховувати специфіку кожної навчальної дисципліни.

На ефективність проведення відкритого заняття впливає багато чинників, але основний – підготовка до відкритого заходу.

Вибір теми відкритого заняття викладач робить самостійно, з урахуванням аналізу навчального матеріалу, на якому він зможе показати прийоми та методи своєї професійної майстерності, організацію навчальної діяльності студентів на різних етапах заняття.

Вимоги до відкритого заняття

1. Відкрите заняття відображає ту сторону педагогічної діяльності, яка найбільш кваліфіковано виконується даним викладачем:
 - ілюстрація роботи за певною педагогічною технологією;
 - ілюстрація роботи над науково-методичною проблемою.
2. Відкрите заняття забезпечує:
 - науковість навчання і зв'язок з практикою сучасного суспільства;
 - поєднання навчання і виховання;
 - реалізацію дидактичних принципів навчання;
 - активізацію розумової діяльності студентів в навчальному процесі;
 - формування навичок самостійної навчальної праці;
 - реалізацію міжпредметних зв'язків;
 - диференційований підхід до окремих груп студентів;
 - використання наочності, сучасних ТЗН та ІКТ.

Підготовка до відкритого заняття

1. Організаційні заходи щодо підготовки відкритого заняття полягають у наступному:
2. Обговорення та коректування плану відкритого заняття з головою предметно-циклової комісії.
3. План відкритого заняття доводиться до відома викладачів для їх попередньої підготовки до обговорення структурних елементів заняття.

Зазначення та підготовка місця проведення відкритого заняття.

Важливим є визначення складу викладачів, які мають відвідати відкрите заняття. Головним критерієм визначення складу викладачів є рівень їх кваліфікації з тих проблем педагогічної діяльності, які будуть реалізовуватись на відкритому занятті. У запропонований склад включаються як досвідчені педагоги, які можуть кваліфіковано проаналізувати діяльність викладача на відкритому занятті, навчити молодих викладачів мистецтву бачити педагогічний процес, робити системний аналіз, так і викладачі з небагаторічним досвідом роботи.

Під час безпосередньої підготовки до відкритого заняття викладач повинен проаналізувати необхідну частину матеріалу (програми з дисципліни) та провести систематизацію набутих студентами компетентностей з даної теми. Викладач повинен логічно

пов'язати матеріал з тими темами, що вивчались раніше або будуть вивчатись відповідно до навчальної програми. Необхідно передбачити предметні та міжпредметні зв'язки. Ступінь складності буде визначатись не тільки методами, структурою і прийомами вивчення, але й залежатиме від підготовленості студента(ів) до сприйняття матеріалу, фахової і педагогічної підготовленості самого викладача. Отже, педагогічна діяльність є досить специфічною і суто особистісною.

Методичне забезпечення відкритого заняття

Повний комплект документів, що визначають методичне забезпечення заняття, включає (можуть доповнюватися залежно від виду навчального заняття):

- груповий журнал або журнал індивідуальних занять;
- навчальна програма або тематичний план;
- план навчального заняття;
- конспект лекції (за потребою);
- комплект матеріалів про види оцінювальної діяльності (критерії оцінювання);
- дидактичний, наочний матеріал тощо;
- завдання для самостійної роботи студентів (за потребою);
- комплект медіаматеріалів, презентацій тощо;
- варіанти завдань або запитань для домашнього завдання;
- методична розробка або рекомендації щодо проведення відкритого заняття тощо.

До відкритого заняття необхідно скласти план проведення заняття з чітким і раціональним розподілом часу заняття та вказівками, що і як повинні робити викладач та студент(и). Рекомендується підготувати кілька екземплярів плану для відвідувачів відкритого заняття. План заняття повинен відобразити всі основні його етапи, домінуючі види діяльності як студента(ів), так і викладача, види та форми організації роботи, види вправ тощо.

План відкритого заняття пропонується складати з трьох частин:

1. титульна сторінка, де зазначено назва НЗ, захід, ПІБ викладача, дисципліна, навчальна група, прізвище та ім'я студента (для індивідуальних занять), тема заняття, дата, місце та час проведення заходу, місто, рік;

2. план заняття, де зазначено тему, мету, вид заняття, методи та прийоми навчання, тривалість заняття, обладнання та використана література;
3. план заняття – безпосереднє планування складових заняття згідно обраного виду (методична розробка заняття).

План заняття повинен стати основою для самоаналізу й аналізу відвідувачами проведеного заходу.

Організація відкритого заняття та його обговорення

Планування відкритого заняття у Дніпропетровському коледжі культури і мистецтв відбувається у вересні поточного року. Викладач подає завідувачу навчально-методичного кабінету коледжу інформацію щодо заходу: назва предмету(дисципліни), тему заняття, назву навчальної групи, прізвище та ім'я студента (за необхідністю). Згідно поданої інформації завідувач навчально-методичним кабінетом коледжу формує Єдиний графік проведення відкритих занять у навчальному закладі на поточний рік. На 5-те число місяця, у якому заплановане проведення відкритого заняття, викладач формує оголошення щодо майбутнього відкритого заняття, яке оприлюднюється для ознайомлення на інформаційних куточках відповідної предметно-циклової комісії. За тиждень до проведення відкритого заняття викладач подає для затвердження завідувачу навчально-методичного кабінету коледжу сформований план відкритого заняття (за власним підписом).

Відкрите заняття проводиться у визначений термін відповідно до розкладу занять. Інформація про проведення відкритого заняття доводиться студенту(ам) з метою психологічної підготовки з приводу присутності інших викладачів.

Викладачі входять в аудиторію в призначений в оголошенні час, займають підготовлені місця, розташовані так, щоб менше відволікати увагу студента(ів) і без перешкод спостерігати за діями викладача та студента(ів).

Викладач прагне на занятті виконати передбачену планом відкритого заняття мету й навчально-виховну програму. Безпосереднє проведення заходу може вимагати від викладача внесення доцільних коректив по ходу заняття. Творча діяльність викладача в зв'язку з цим не повинна вийти з поля зору присутніх і бути практично оцінена на основі причинно-наслідкових залежностей.

Викладач, який проводить відкрите заняття, не вступає в контакт з присутніми викладачами, а присутні викладачі, в свою чергу, не повинні втручатися у навчальний процес.

Під час заняття присутні викладачі ведуть спостереження за його ходом, роблять записи, в яких фіксують основні моменти заняття, попередні оцінки, пропозиції, інші варіанти його проведення.

Система записів спостережень може бути однією з тих, які запропоновані педагогічною або навчальною літературою, періодичним виданням, в нашому коледжі – це аналіз відкритого заняття.

Обговорення відкритого заняття бажано проводити у формі конструктивної бесіди. Перше слово надається викладачу, який проводив відкрите заняття. Він повинен висловити свою точку зору відносно того, наскільки реалізоване те, що було заплановане, дати обґрунтовані пояснення тим відхиленням від плану, що відбулися в ході заняття (за умови їх наявності), зробити висновок про досягнення мети заняття.

Викладачі, які були на занятті, висловлюють свої судження відносно різних сторін заняття, доповнюють і уточнюють один одного. Якщо у ході обговорення відбувається розходження думок, то варто досягти однозначної думки. У процесі аналізу заняття висловлюються не тільки позитивні судження, але коректно зазначаються й обговорюються недоліки з метою їх усунення. Це дуже важливо як для тих, хто був присутній на занятті, так і для викладача, який його проводив.

Висновок

В даній методичній пораді висвітлено значення відкритого заняття в контексті поліпшення освітнього процесу та диференціації вимог до кваліфікаційних категорій (розрядів) викладачів, визначені вимоги до організації та проведення відкритого заняття. Деталізовані критерії методичних рівнів щодо формування навчально-методичного забезпечення відкритого заняття та вимоги до педагогічної майстерності ведення заняття, які впроваджені в дію у Дніпропетровському коледжі культури і мистецтв з 2015-2016 н.р.

Така система диференціації рівнів складності відкритих занять відповідно до кваліфікаційних категорій розкриває сутність відкритого заняття як сходинки до підвищення методичного рівня викладача, його педагогічної майстерності. Для вдосконалення методики проведення відкритого заняття необхідно вирішувати організаційні питання на високому науково-педагогічному рівні, обговорювати всі сторони заняття, давати їм практичну оцінку, робити відповідні висновки.

Комплекс методичних розробок відкритих занять чи виховних заходів, їх аналізи із наведеними висновками та пропозиціями складають певний структурний елемент педагогічного досвіду викладача, який обов'язково розглядається під час проходження атестації.

Запропонована система проведення відкритих занять повинна підтримувати нове, що народжується в діяльності педагогічного колективу, сприяти впровадженню у практику роботи навчального закладу прогресивних форм і методів навчання, розвитку й виховання студентів і, саме головне, стимулювати потребу безперервної фахової самоосвіти викладача.

Додаток 1

Методична рекомендація щодо проведення відкритого заняття на «середньому» методичному рівні відповідає рівню кваліфікаційної категорії – «спеціаліст» та «спеціаліст другої категорії» (9 та 10 розряди)

План відкритого заняття даного рівня оформлюється відповідно до встановлених вимог в навчальному закладі.

Практичне заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд студентом(ами) окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентами відповідно сформульованих завдань. Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, виконання завдань з їх обговоренням, виконання контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Орієнтовний *план відкритого практичного заняття*

Організаційний момент.

Тема, мета, план і значення заняття.

Контроль вихідного рівня знань студентів.

Формування умінь та навичок (практична робота).

Підсумковий контроль засвоєння матеріалу.

Підведення підсумків практичного заняття.

Домашнє завдання.

Примітка: на практичному занятті доцільніше рівномірно розподіляти завдання в наступному порядку: підготовчі, проблемні, тренувальні, творчі, контрольні.

Лекційне заняття – основна форма проведення навчальних занять у вищому навчальному закладі, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Як правило, лекція є елементом курсу, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою.

Традиційна *структура лекції* виглядає так:

Повідомлення теми;

Ознайомлення з планом;

Перелік рекомендованих літературних джерел;

Нагадування змісту попередньої лекції, поєднання його з новим матеріалом;

Реалізація тез лекції (змістовна частина лекції) з підведенням підсумків кожного питання;

Підведення підсумків лекції, відповіді на питання;

Повідомлення теми наступного заняття.

Додаток 2

Методична рекомендація щодо проведення відкритого заняття на «достатньому» методичному рівні – відповідає рівню кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії» та «спеціаліст першої категорії» (10 та 11 розряди)

План відкритого заняття даного рівня оформлюється відповідно до встановлених вимог в навчальному закладі. Центральним місцем при формуванні плану заняття повинно стати вирішення задачі щодо урівноваження взаємозв'язку виду й структури заняття, тобто викладач формує структуру заняття відповідно до обраного ним виду заняття.

Основними видами навчальних занять у вищому навчальному закладі є лекція; лабораторне, практичне, семінарське та індивідуальне заняття; консультація.

Орієнтовний план відкритого *практичного заняття*

Організаційна частина.

Перевірка домашнього завдання.

Вступний інструктаж – теоретична частина.

Актуалізація (відтворення в пам'яті студентів) опорних знань.

Мотивація навчальної діяльності студентів, повідомлення теми, мети завдань заняття.

Ознайомлення з основними теоретичними та практичними положеннями.

Виконання практичної роботи.

Початкове застосування знань (проблемні вправи).

Застосування знань у стандартних умовах з метою формування вмінь та навичок (тренувальні вправи – за інструкцією-зразком завдання).

Творче застосування знань у нестандартних умовах (творчі та контрольні вправи).

Підведення підсумків знань (аналіз, узагальнення, систематизація).

Домашнє завдання.

Орієнтовний план відкритого *індивідуального заняття* з дисципліни «Музичний інструмент (баян)» зі студентом хорового відділення

Організаційна частина.

Перевірка домашнього завдання, актуалізація та корекція опорних знань, умінь і навичок. (Виконання окремо кожною рукою гам C, F та G dur штрихами legato та non legato зі зміною міху на I октаву. В цих тональностях правою рукою підготовчі вправи до короткого арпеджіо на звуках T, S і D четвертними тривалостями в повільному темпі штрихами legato і non legato.) Повідомлення теми, мети і завдання заняття. Мотивація навчальної діяльності.

Вивчення нового матеріалу. (Виконання окремо кожною рукою гам C, F та G dur штрихами legato та non legato зі зміною міху на I октаву динамічними відтінками forte (голосно) та piano (тихо).) Первинне застосування нових знань (вступні і пізнавальні вправи).

Самостійне застосування студентом знань у стандартних ситуаціях. Виконання вправ для правої та лівої руки динамічними відтінками forte та piano.

Творче перенесення знань і навичок на нові ситуації. (Виконання музичних творів.)

Підведення підсумків заняття, виставлення оцінки та повідомлення домашнього завдання.

Додаток 3

Методична рекомендація щодо проведення відкритого заняття на «високому» методичному рівні - відповідає різню кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» (12 розряд) та педагогічному званню «старший викладач», «викладач-методист»

План відкритого заняття даного рівня оформляється відповідно до встановлених вимог в навчальному закладі.

Головна вимога до складання навчально-методичного забезпечення відкритого заняття на «високому» методичному рівні – це формування методичної розробки заняття згідно обраного виду із зазначенням хронометражу. Бажано обирати нестандартні види заняття, комбіновані, інтегровані, бінарні заняття і т.п., де будуть широко використовуватись інноваційні методи навчання (кращі зразки), ТЗН та ІКТ.

Відкрите заняття такого рівня є формою активного методичного навчання інших викладачів, яке сприяє впровадженню досягнень педагогічної науки в практику й активному поширенню передового педагогічного досвіду, що підвищує ефективність методичної роботи.

Методична розробка відкритого заняття повинна відображати питання організації та конкретизацію методики освітнього процесу на занятті. Педагог, який готує відкрите заняття, розглядає в методичній розробці цілісний навчально-виховний процес на занятті у світлі тих педагогічних завдань, які покладені в основу заняття.

Структура методичної розробки повинна містити схему заняття, детальний конспект заняття, зразки дидактичного матеріалу, список використаної літератури тощо.

ОРІЄНТОВНА СХЕМА СКЛАДАННЯ
МЕТОДИЧНОЇ РОЗРОБКИ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Тема _____

Курс _____ спеціальність _____

ІІ студента _____

Кількість навчальних годин _____

I. Актуальність теми: розкривається значимість теми у контексті майбутньої фахової діяльності, наводяться дані, спрямовані на формування позитивної мотивації, пізнавального інтересу до теми, що вивчається.

II. Навчальні цілі заняття (навчальна мета):

- формувати уміння, навички, системи знань вмінь тощо
- оволодіти навичками, вміннями або вмiти ...
- навчити виконувати завдання за зразком...

III. Цілі розвитку особистості (розвиваюча та виховна мета).

Актуальні аспекти: професійно-виконавський, психологічний, патріотичний...

IV. Міждисциплінарна інтеграція.

Дисципліни	Знати	Вміти
1. Попередні (забезпечуючі) дисципліни.		
2. Наступні дисципліни, ті що забезпечуються.		
3. Внутрішньопредметна інтеграція (між темами даної дисципліни).		

V. Зміст теми заняття може бути представленим:

- розгорнутим текстом змісту теми;
- структурно-логічною схемою змісту теми;
- тезисним викладенням змісту.

VI. План та організаційна структура заняття

№ п/п	Основні етапи заняття, їх функції та зміст	Методи контролю і навчання	Матеріали методичного забезпечення	Час в хв.
1. 2. 3.	<i>Підготовчий етап</i> Організація заняття. Постановка навчальних цілей та мотивація. Контроль вихідного рівня знань, навичок, умінь.		Таблиці, структурно-логічні схеми, обладнання, звукозаписи.	
4.	<i>Основний етап</i> Формування професійних вмінь та навичок (дається перелік основних практичних завдань)	Вказуються методи формування навичок, вмінь: практичний, професійний тренінг	Алгоритми (інструкції) для формування практичних навичок, професійних вмінь. обладнання, ситуаційні задачі.	
5. 6. 7.	<i>Заключний етап</i> Контроль і корекція рівня вмінь та навичок. Підведення підсумків заняття. Домашнє завдання (основна і додаткова література з теми).	Методи контролю навичок індивідуальний контроль навичок	Орієнтовна карта для самостійної роботи з літературою.	

VII. Матеріали методичного забезпечення заняття

VII.1. Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття: питання, задачі, тестові завдання тощо.

VII.2. Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття: професійні алгоритми (орієнтовні карти) для формування практичних навичок та вмінь, навчальні задачі.

VII.3. Матеріали контролю для заключного етапу: задачі, завдання, тести.

VII.4. Матеріали методичного забезпечення самопідготовки учнів: орієнтовні карти для організації самостійної роботи учнів з навчальною літературою.

VIII. Література

- а) навчальна (основна і додаткова);
- б) наукова (за потребою);
- в) методична.

Використані джерела

1. Відкритий урок: Розробки, технологія, досвід [Журнал], 2011 №5. – 56с.
2. Відкритий урок: Розробки, технологія, досвід [Журнал], 2011 №6. – 58с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка [Текст]: навчальний посібник / Н. П. Волкова. – 4-те вид., стереотип. – К.: Академвидав, 2012. – 616с. – (Альма-матер).
4. Лозиця В. С. Психологія і педагогіка: Основні положення [Текст]: навчальний посібник/ В. С. Лозиця. – К.: Ексоб, 2001. – 304с.
5. Методист [Журнал], 2012 №4, - 55с.
6. Методист [Журнал], 2012 №5, - 21с.
7. Методичні рекомендації викладачам училища до проведення відкритого заняття [Текст]: Методичні рекомендації / М. В. Ободовська. – Д.: Дніпропетровське училище культури. 2012. – 9с.
8. Підготовка та проведення відкритого заняття в навчальних закладах І-ІІ р.а. [Електронний ресурс]: Методичні рекомендації / Тульчинське училище культури. – Тульчин, 2011. – Опт. диск.
9. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]: Положення: затверджене наказом МОУ від 02.06.1993 №161 / Міністерство освіти України. – К., 1993. – 19с.
10. Про атестацію педагогічних працівників навчальних закладів та навчально-методичних установ сфери культури [Електронний ресурс]: Положення: затверджене наказом МКУ від 31.10.2011 №75 / Міністерство культури України. – К., 2011. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1311-11>
11. Фіцула М.М. П Педагогіка [Текст]: навчальний посібник / М.М.Фіцула. – 2-ге вид., стереотип. – К.: Академвидав, 20096. – 559с. – (Альма-матер).